

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL TRANSPORTO VEIKLOS PAGRINDŲ ĮSTATYMO NR. I-1863 11 STRAIPSNIO
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO (TAP-22-183(2); TAP-22-184(2))
(TAIS NR. 21-34549(3); 21-34550(3))**

2022-03-23 Nr. NV-719

Vilnius

1. Projekto rengėjas: Susisiekimo ministerija.

2. Projekto tikslas: užtikrinti neįgaliųjų ir kitų riboto judumo asmenų visavertį judumą ir galimybę naudotis jiems pritaikytomis viešojo transporto priemonėmis. Įgyvendinti Jungtinių Tautų Neįgaliųjų teisių komiteto pateiktas rekomendacijas dėl neįgaliųjų galimybių gyventi savarankiškai užtikrinimo, transporto priemonių prieinamumo; įgyvendinti Valstybės kontrolės rekomendacijas situacijai dėl viešojo transporto pritaikymo individualių poreikių turintiems žmonėms keisti.

3. Dabartinė situacija:

- 2010 metais ratifikavusi Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvenciją, Lietuva įsipareigojo imtis priemonių, kad užtikrintų fizinės aplinkos prieinamumą neįgaliesiems lygiai su kitais asmenimis. Konkrečios priemonės ar kriterijai, kaip viešojo transporto priemonės pritaikyti neįgaliesiems, Konvencijoje nėra numatyti;
- Lietuvos Respublikos teisės aktais nėra nustatyta konkrečių reikalavimų, kaip automobilių ir vandens kelių viešojo transporto priemonės turi būti pritaikytos neįgaliesiems. Todėl savivaldybės ir kiti viešojo transporto priemonės įsigyjantys asmenys patys sprendžia, kaip ir kokia dalimi atliepti neįgaliųjų poreikius. 2019 m. Lietuvoje neįgaliesiems ir kitiems riboto judumo asmenims buvo pritaikyta 35 proc. viešojo transporto priemonių. Reikalavimai dėl geležinkelių riedmenų pritaikymo neįgaliesiems ir kitiems riboto judumo asmenims yra nustatyti Reglamente (ES) Nr. 1300/2014;
- 2020-09-07 Valstybės kontrolės valstybinio audito ataskaitoje Nr. VAE-9 „Asmenų su negalia socialinė integracija“ pateikta rekomendacija „Siekiant įsigyti asmenims su negalia pritaikytas viešojo transporto priemonės ar susisiekimo paslaugas, užtikrinti, kad teisės aktuose būtų įtvirtinti transporto prieinamumo asmenims su negalia kriterijai, kuriais turi vadovautis savivaldybės (3-iasis pagrindinis audito rezultatas)“.

4. Projekto esmė:

- įtvirtinti, kad pirmą kartą Lietuvos Respublikoje registruojamos viešojo transporto priemonės, vežančios keleivius automobilių ir vidaus vandenų keliais, privalo būti pritaikytos neįgaliesiems ir kitiems riboto judumo asmenims. Ši nuostata netaikoma tarptautiniam susisiekimui naudojamoms transporto priemonėms; taip pat netaikoma kai Lietuvos Respublikos teisės aktais reglamentuojamos transporto priemonių pirkimo procedūros buvo pradėtos iki šio įstatymo įsigaliojimo;
- nustatyti, kad geležinkelių riedmenys, naudojami keleiviams geležinkeliais vežti, turi būti pritaikyti neįgaliesiems ir kitiems riboto judumo asmenims vadovaujantis Reglamente (ES) Nr. 1300/2014 dėl Sąjungos geležinkelių sistemos prieinamumo neįgaliesiems ir riboto judumo asmenims techninių sąveikos specifikacijų nustatytais sąlygomis ir tvarka. Šis reikalavimas netaikomas siaurųjų geležinkelių tinkluose ir tarptautiniam susisiekimui geležinkeliais su trečiosiomis šalimis naudojamoms transporto priemonėms;

- Įstatymas įsigaliojęs 2022 m. lapkričio 1 d., o susisiekimo ministras turėtų iki 2022 m. liepos 31 d. patvirtinti viešojo transporto priemonių pritaikymo neįgaliesiems ir kitiems riboto judumo asmenims reikalavimus.

5. Derinimas: Projektas buvo pateiktas išvadoms gauti Ekonomikos ir inovacijų ministerijai, Vidaus reikalų ministerijai, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai, Teisingumo ministerijai, Neįgaliųjų reikalų departamentui prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Lietuvos transporto saugos administracijai ir visuomenei.

Lietuvos savivaldybių asociacijos ir Lietuvos keleivių vežimo asociacijos pastabos, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies, įvertintos derinimo pažymoje.

Projektas patikslintas pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės anksčiau teiktas pastabas, antrinėje išvadoje Teisės grupė teikia tikslinamojo pobūdžio pastebėjimus.

6. Atitiktis Vyriausybės programai: tiesiogiai Vyriausybės programos nuostatos neįgyvendinamos.

Įstatymo projektas įrašytas į Vyriausybės siūlymus dėl Seimo IV (pavasario) sesijos darbų programos (siūlomas svarstymo mėnuo – balandis).

7. Dalykinio vertinimo išvada: Projektas svarstytinas tarpinstituciniame pasitarime.

Patarėjas

Arvydas Nevas, tel. +37070663787, el. p. arvydas.nevas@lr.lt